

Sammendrag: Saken gjaldt klage over beslutning om at produkt i testutvalget ikke skulle overføres til basisutvalget. Klager gjorde gjeldende at varetilgjengeligheten var påvirket av korona-situasjonen. Klagen førte ikke frem. Nemnda bemerket at lav varetilgjengelighet var et forhold som kunne påvirke salget, og gi grunnlag for å sette til side salgsmålingen som inngikk i grunnlaget for avgjørelsen om produktet ikke skulle overføres til basisutvalget. I dette tilfellet var det ikke en redusert varetilgjengelighet som ga grunnlag for å sette til side salgsmålingen. Vinmonopolet hadde opplyst at Covid-19-situasjonen hadde rammet alle grossister, og det hadde ikke vært en force majeure-lignende situasjon for amerikanske varer i denne perioden. Nemnda kunne ikke se at det var grunnlag for å sette til side denne skjønnsmessige vurderingen etter innkjøpsreglementet punkt 5.4 om utvidelse av måleperioden.

**Sak nr. 8/2020, lnr. KVIN-2020-12: Klage fra Platou Wines AS
over avslag på overføring til basisutvalg**

Den 16. desember 2020 ble det holdt møte i Nemnd for prøving av AS Vinmonopolets beslutninger om innkjøp mv. Deltakere var nestleder i Arbeidsretten Tron Løkken Sundet (leder), advokat Inger Eriksen, advokat Hilde J. Mjønes Nielsen og fagdirektør Odd Anders Nilsen.

***

Artikkel nr. 6854001 Hendry Pinot Noir ble lansert i Vinmonopolets testutvalg 10. januar 2020. Artikkelen ble målt og vurdert på ordinær måte med måleperioden 10. januar 2020–30. juni 2020. I måleperioden solgte artikkelen 615 liter og ble rangert som nummer 7 i produktgruppen Rødvin < 9 g sukker per liter, prissegment 9, som hadde et styringstall på 6. Artikkelen rangert som nummer 6 hadde solgt 681 liter.

Platou Wines AS ble 17. juli 2020 meddelt at testperioden var avsluttet og at artikkelen ikke kvalifiserte for overføring til basisutvalget.

Platou Wines AS har 30. juli 2020 klaget over avgjørelsen om å ikke overføre artikkelen til basisutvalget. Klagen er rettidig.

Klagerens hovedanførsler:

Etterspørselen etter Hendry Pinot Noir har vært meget stor. Bestillingene har imidlertid blitt forsinket som følge av pandemien, og lageret har blitt tomt før nye leveranser har kommet frem. Butikker har derfor vært utsolgt for varen, og det har påvirket varetilgjengeligheten. Platou Wines har som følge av dette lagt inn større ordrer på produktet slik at utsolgtssituasjoner kan unngås.

Vinmonopolets hovedanførsler:

Det er ikke grunnlag for å sette til side beslutningen om å nekte overføring til basisutvalget.

Måleperioden hadde 142 salgsdager. Med 59 butikker i målegrunnlaget gir det 8378 salgsdager. Artikkelen var i måleperioden utsolgt i til sammen 539 dager. Det gir en varetilgjengelighet på 93,57 %. I 520 dager hadde artikkelen status som utsolgt fra klager. Varetilgjengeligheten justert for butikkenes prestasjon er dermed 99,77 %. Det er grossistens ansvar å sørge for at det er tilstrekkelig med varer tilgjengelig. Covid-19-situasjonen har rammet alle grossister, og det har heller ikke vært en force majeure lignende situasjon for amerikanske varer i denne perioden. Det er derfor ikke grunnlag for å sette til side målingen.

En overføring til basisutvalget for 6854001 Hendry Pinot Noir vil på denne bakgrunn stride mot innkjøpsforskriften §§ 1-1, 2-2, og 5-5.

Klagenemndas merknader

Klagen gjelder beslutning om å ikke overføre artikkel nr. 6854001 Hendry Pinot Noir til basisutvalget. Grunnlaget for avgjørelsen er salgsmåling i perioden 10. januar 2020–30. juni 2020. Klager har i korte trekk anført at varetilgjengeligheten ikke har vært god nok i måleperioden fordi klagers bestillinger av produktet har blitt forsinket på grunn av korona-situasjonen.

Et produkt kan kvalifisere for overføring fra testutvalget til basisutvalget på grunnlag av salgsvolum i en fastsatt måleperiode. Nærmere regler om salgsmåling er inntatt i innkjøpsforskriften og innkjøpsreglementet. Klagers produkt har i måleperioden 10. januar 2020–30. juni 2020 solgt 615 liter og ble rangert som nummer 7 i produktgruppen Rødvin < 9 g sukker per liter, prissegment 9, som hadde et styringstall på 6. Artikkelen rangert som nummer 6 hadde solgt 681 liter. Klagers produkt kvalifiserte derfor ikke for overføring til basisutvalget.

Nemnda bemerker at reglene om salgsmåling er absolutte og objektive, og ikke gir rom for skjønn. Det betyr at selv små differanser i salg av produkter kan få avgjørende betydning. Det følger av nemndas praksis at en beslutning om strykning eller nektelse av å overføre produktet kan kjennes ugyldig dersom det har skjedd feil ved salgsmålingen som har fått betydning for rangeringen.

Utsolgtgrad er et forhold som kan ha påvirket salget i måleperioden og kan gi grunnlag for å sette til side avgjørelsen om å ikke overføre et produkt til basisutvalget, jf. KVIN-2020-3 med videre henvisninger til praksis. I denne vurderingen må det likevel ses hen til årsaken til utsolgtgraden og om det er en ekstraordinær utsolgtgrad. Utsolgt dager som følge av at leverandørene ikke kan levere produktet, er i utgangspunktet et forhold leverandørene har risikoen for, og gir ikke grunnlag for å sette til side en salgsmåling. Uforutsette hendelser som påvirker varetilførselen, slik som streik mv., kan gi grunnlag for forlengelse av måleperioden, jf. innkjøpsreglementet punkt 5.4. Det hører som utgangspunkt under Vinmonopolets forretningsmessige skjønn om måleperioden skal forlenges.

Klagers produkt var utilgjengelig i 539 av 8378 salgsdager. Det gir en varetilgjengelighet på 93,57 %. Av 539 utsolgt dager, har Vinmonopolet registrert 520 dager som tilfeller hvor klager ikke kunne levere produktet. Dersom utsolgtgraden beregnes kun for utilgjengelighet

knyttet til forhold på Vinmonopolets side, er varetilgjengeligheten 99,77 %. Hovedårsaken til den varierende tilgjengeligheten kan derfor føres tilbake til forhold som i utgangspunktet er leverandørens risiko. Utsolgtgraden har derfor ikke påvirket tilgjengeligheten på en måte som gjør at salgsmålingen må settes til side.

Vinmonopolet har opplyst at Covid-19-situasjonen har rammet alle grossister, og at det ikke har vært en force majeure-lignende situasjon for amerikanske varer i denne perioden. Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for å sette til side denne skjønsmessige vurderingen etter innkjøpsreglementet punkt 5.4.

Det hefter da ikke feil ved salgsmålingen som gir grunnlag for å sette til side beslutningen om å ikke overføre artikkelen til basisutvalget.

Avgjørelsen er enstemmig.

S l u t n i n g:

Klagen tas ikke til følge.

Tron Løkken Sundet

Inger Eriksen

Hilde I. Mjones Nielsen

Odd Anders Nilsen